

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка,
підготовлену кафедрою української мови і літератури
для реалізації в Сумському державному педагогічному університеті
імені А. С. Макаренка

У сучасних умовах інноваційного розвитку українського суспільства особливого значення набуває проблема якісної підготовки майбутніх учителів української мови і літератури у зв'язку з їхньою багатофункціональною діяльністю, участю у розвитку освіти, науки, виробництва, духовного життя суспільства. Подальшого вдосконалення вимагає не тільки формування професійних якостей майбутніх учителів, а й виховання у душі поєднання національних та загальнолюдських цінностей, активної громадянської позиції.

Рецензована освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) відповідає вимогам сучасного суспільства щодо підготовки вчителів української мови і літератури. ОПП Середня освіта (Українська мова і література) розроблена проектною групою працівників кафедри української мови і літератури після консультацій із науковцями, потенційними роботодавцями, стейкхолдерами, які підтвердили потребу регіону в підготовці фахівців цієї спеціальності. Освітньо-професійна програма регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови та технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускника за спеціальністю.

Освітньо-професійна програма складена логічно. У ній визначені мета освітньої програми, її характеристика, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність. Окреслені в ОПП програмні компетентності, а саме інтегральна компетентність, загальні та професійні компетентності, корелюються із програмними результатами навчання і забезпечують здатність випускника комплексно вирішувати

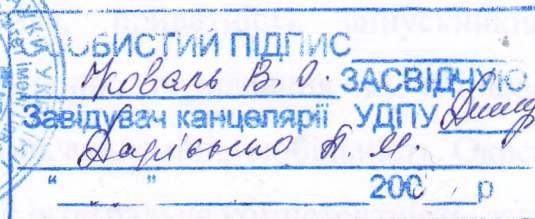
складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання й професійної діяльності шляхом застосування теорій та методів відповідних наук.

Перелік і обсяг обов'язкових компонентів освітньої програми, послідовність їх вивчення відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014. Середня освіта (Українська мова і література) й сприяють набуттю майбутніми випускниками професійних компетентностей учителів-філологів, необхідних для вирішення сучасних викликів у сфері освіти і виховання. Компоненти освітньої програми, спрямовані на здобуття практичних умінь та навичок, представлені в достатньому обсязі як із погляду набуття досвіду індивідуальної, так і командної роботи.

Отже, запропонована освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка відповідає сучасним уявленням про зміст і технологію підготовки фахівців у галузі освіти і заслуговує практичного впровадження в навчально-виховний процес.

Рецензент,
доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету української філології
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

Коваль В.О.



РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності
014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня система в Україні вимагає якісно нового підходу до організації процесу навчання, що уможливить підготовку всебічно розвинених, із креативним мисленням фахівців зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Здобуття першого рівня вищої освіти – це тривалий і складний процес, метою якого є готовність студентів до виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

Представлена Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка освітньо-професійна програма 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка створена з урахуванням Закону України «Про вищу освіту» до розробки Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності для підготовки бакалавра освіти. Програма ґрунтується на сучасних наукових знаннях про цілі й цінності педагогічної освіти та методики навчання мови і літератури в навчальних закладах, про традиційні та інноваційні підходи до вирішення проблем педагогічної освіти. Успішне завершення програми передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності вирішувати типові професійні завдання в галузі освіти та суміжних спеціальностей й отримання кваліфікації: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література). Вчитель української мови і літератури базової школи.

Рецензована освітньо-професійна програма розроблена з урахуванням динамічних процесів в освітній галузі та у філології в цілому, має логічну й послідовну структуру, що дозволяє простежити поетапний процес підготовки

бакалаврів зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). В освітньо-професійній програмі зазначено основну інформацію, мету, зміст, компетентності, програмні результати навчання, викладання та оцінювання, ресурсне забезпечення, академічна мобільність. Подано відомості про атестацію здобувачів вищої освіти, що проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури, методики їх навчання та психолого-педагогічних дисциплін. Програмні компетентності (інтегральна компетентність, загальні компетентності, предметні компетентності спеціальності), програмні результати (знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність) описані повно й переконливо, що сприятиме ефективності навчання та самонавчання здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). Перелік компонентів освітньо-професійної програми – цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки з вибічковими компонентами – логічно вибудовані та разом із практичною підготовкою здобувачів та підсумковою атестацією складають цілісну структуру, необхідну для якісної підготовки конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), здатного використовувати отримані поглиблені знання, уміння та сформовані загальнокультурні і професійні компетентності, самостійно вирішувати завдання своєї професійної діяльності, вміти обґрунтовано обирати шляхи вирішення професійних завдань, науково аргументувати захищати власну точку зору.

Важливою характеристикою освітньо-професійної програми є міждисциплінарність та студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології, індивідуально-творчий та праксіологічний підходи, що відповідає новітнім запитам сучасної вищої освіти.

Розроблена кафедрою української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка освітньо-

професійна програма спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка вповні відповідає чинним вимогам і рекомендована для впровадження у навчальний процес підготовки бакалаврів.

Рецензент



[Handwritten signature]

**Бикова Тетяна Валеріївна –
доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри української літератури
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова**

Рецензія
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти

Освітньо-професійну програму (ОПП) для підготовки фахівців першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) розробила робоча група викладачів факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка, зокрема, завідувач кафедри української мови і літератури проф. О.М. Семеног, доц. Н. І. Кириленко, доц. В.В. Герман і доц. О.М. Рудь, а також Гончаренко С.О., учитель української мови і літератури КУ Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів № 15 імені Д. Турбіна; Корнієнко А.О., студентка факультету іноземної та слов'янської філології.

ОПП базується на положеннях Закону України «Про вищу освіту», зокрема статтях, які визначають сутність освітньо-професійної програми, особливості першого (бакалаврського) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання; враховує вимоги Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23 листопада 2011 року.

Мета програми – підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), здатного забезпечити ефективну діяльність закладу освіти, де цілеспрямовано виховується й розвивається особистість; сформувати у студентів поглиблений інтерес до певних галузей середньої освіти для подальшого навчання, мовні, мовленнєві та соціокультурні компетентності, які мають стати основою для здобуття кваліфікації учителя української мови і літератури з урахуванням майбутніх професійних потреб.

ОПП, розрахована на термін навчання на 4 академічних роки (3 роки 10 місяців), передбачає: здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатності вирішувати типові професійні завдання в галузі освіти та суміжних спеціальностей; успішне проходження виробничої педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти; успішне складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури, методики їх навчання та психолого-педагогічних дисциплін; формування загальних та фахових компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури основної (базової) середньої школи, використання інформаційних технологій, уміння працювати з педагогічною, філологічною інформацією та співпрацювати в педагогічному колективі, що зумовлює визначену зайнятість та можливість подальшої освіти, кар'єрного зростання.

ОПП містить ґрунтовний опис предметної галузі (об'єкт вивчення, мета навчання, методи, методики й технології тощо), придатностей випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмних компетенцій (інтегральної, загальних, фахових), програмних результатів навчання тощо. Структурно-логічна схема демонструє логіку навчання за програмою.

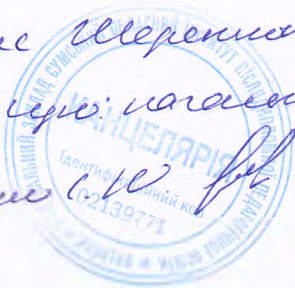
Вважаємо, що розроблена освітньо-професійна програма відповідає сучасним вимогам до освітніх програм. Її реалізація дозволить якісно підготувати фахівця другого рівня вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література).

Методист з української мови і літератури
навчально-методичного відділу координації
освітньої діяльності та професійного розвитку
Комунального закладу
Сумський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти



Л. М. Шерстюк

Підпис Шерстюк Л.М.
заступер: нагаєвич В.М.
Генерал С.М. [signature]





КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

«ЛЕБЕДИНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ імені А.С. МАКАРЕНКА»

вул. Тараса Шевченка, 73, м. Лебедин, Сумська область, 42200, тел./факс: 3-86-42, тел. 2-16-84

E-mail: lebped73@gmail.com Код ЄДРПОУ 02137826

На № _____ Від _____

РЕЦЕНЗІЯ

про освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка,
підготовлену кафедрою української мови і літератури
для реалізації в Сумському державному педагогічному університеті
імені А. С. Макаренка

Освітньо-професійну програму для підготовки фахівців першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) розробила робоча групою викладачів факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка, зокрема, завідувач кафедри української мови і літератури проф. О.М. Семеног, доц. Н. І. Кириленко, доц. В.В. Герман і доц. О.М. Рудь, а також Гончаренко С. О. – учитель української мови і літератури КУ Сумська ЗОШ 15 імені Д. Турбіна; Корнієнко А. О. – студентка факультету іноземної та слов'янської філології.

Освітньо-професійну програму розроблено відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту», що визначають сутність ОПП, особливості першого (бакалаврського) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання. ОПП враховує вимоги Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23 листопада 2011 року.

Уважаємо, що пропонована освітньо-професійна програма засвідчує позитивну динаміку наповнення навчального процесу порівняно з ОПП 2017. Це пов'язано насамперед з тим фактом, що в навчальному плані 2020 р. удвічі збільшено кількість кредитів на вивчення дисципліни «Інформаційно-комунікативні технології», уведено курс «Основи наукових досліджень» (3 кредити); до циклу професійної підготовки уведено 3 кредити на вивчення курсу «Українська діалектологія»; натомість виведено дисципліну «Виразне читання». У рецензованій освітньо-професійній програмі уточнено назви практик: «Навчальна педагогічна практика в середній школі», «Навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти», «Виробнича педагогічна практика з української мови і літератури».

На нашу думку, зміни, що відбулися в освітньо-професійній програмі, є своєчасними і якнайкраще відповідають меті, заявленій в програмі, – підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), здатного забезпечити ефективну діяльність загальноосвітнього закладу, де цілеспрямовано виховується й розвивається особистість; сформувати у студентів поглиблений інтерес до певних галузей середньої освіти для подальшого навчання, мовні, мовленнєві та соціокультурні компетентності, які мають стати основою для здобуття кваліфікації учителя української мови і літератури з урахуванням майбутніх професійних потреб.

Рецензовану освітньо-професійну програму заплановано на термін навчання на 4 академічних роки (3 роки 10 місяців) й зорієнтовано на здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь. ОПП містить ґрунтовний опис предметної області (об'єкт вивчення, мета навчання, методи, методики й технології тощо), придатностей випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмних компетенцій (інтегральної, загальних, професійних), програмних результатів навчання тощо. Структурно-логічна схема демонструє логіку навчання за програмою.

Уважаємо, що розроблена освітньо-професійна програма відповідає сучасним вимогам, що висувуються до освітніх програм такого типу. Реалізація запропонованої програми дозволить якісно підготувати фахівця першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Заступник директора з навчальної роботи,
викладач української мови та літератури
КЗ СОР «Лебединський педагогічний
фаховий коледж імені А. С. Макаренка»



[Signature]
О. М. Карпенко

УКРАЇНА

МИКОЛАЇВСЬКА СПЕЦІАЛІЗОВАНА С

I-III СТУПЕНІВ

МИКОЛАЇВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

ЗІЛОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Ідентифікаційний код 24021952

» _____ 20__ р.

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література),
підготовлену для впровадження в Сумському державному педагогічному
університеті імені А. С. Макаренка**

Подана на рецензію Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. Програма базується на основних положеннях Закону України «Про вищу освіту», враховує принцип компетентності в організації навчання в закладі вищої освіти. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми, є штатними співробітниками Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової та професійної активності.

Освітньо-професійна програма складена досить логічно. У ній окреслені: загальна інформація, мета, характеристика освітньої програми, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, програмні компетентності, що формуються в результаті засвоєння дисциплін. Визначені програмою інтегральна, загальні та професійні (фахові) компетентності, програмні результати навчання засвідчують високий рівень професійної підготовки випускників, забезпечують достатньо широке поле їх професійної діяльності та високу конкурентоспроможність на ринку праці.

Чітке формулювання мети освітньої програми забезпечує раціональний розподіл змісту освітньо-професійної програми за групами компонентів та циклами підготовки. Програма охоплює цикл загальної підготовки, цикл професійної підготовки (обов'язкові дисципліни, дисципліни вільного вибору, практична підготовка), підсумкову атестацію – комплексний кваліфікаційний екзамen з української мови і літератури, методики їх навчання, педагогіки і психології. Практична підготовка передбачає такі види практик: навчальна педагогічна практика в середній школі, навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти, фольклорна практика, діалектологічна практика, виробнича педагогічна практика з української

мови і літератури, які формують загальні та професійні компетентності здобувачів вищої освіти.

Структура дисциплін навчального плану як основної складової освітньо-професійної програми збалансована: дисципліни загальної підготовки належним чином корелюються з дисциплінами професійної підготовки. Запропоновані вибіркові дисципліни дозволяють поглибити мовно-літературні і методичну підготовку майбутніх учителів української мови і літератури.

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) відповідає сучасним вимогам до освітньо-професійних програм, а її реалізація дозволить якісно підготувати фахівця першого рівня вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література).

Учитель української мови і літератури,
учитель-методист,
Відмінник освіти України

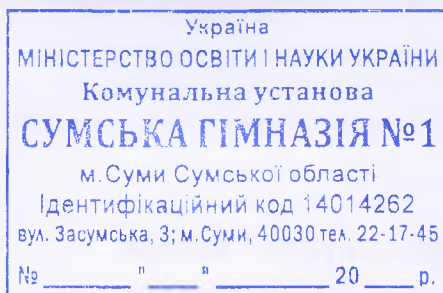


В. І. Щербина

Директор



Л. М. Чечель



РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму

Середня освіта (Українська мова і література)

першого рівня вищої освіти

спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література),

підготовлену для впровадження в Сумському державному педагогічному

університеті імені А. С. Макаренка

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) складена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», ураховує принцип компетентності в організації навчання в закладі вищої освіти. Розробниками програми є штатні науково-педагогічні працівники кафедри української мови і літератури, які мають науковий ступінь і вчене звання, високий рівень наукової та професійної активності. До складу розробників ОПП входять також учитель української мови і літератури КУ Сумська ЗОШ № 15 імені Д. Турбіна Гончаренко С. О. і студентка факультету іноземної та слов'янської філології Корнієнко А. О., що уможливило урахування в ОПП позицій та потреб зацікавлених сторін.

До освітньо-професійної програми згідно із пропозиціями здобувачів вищої освіти включено навчальні дисципліни «Діалектологія», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Основи наукових досліджень», що дозволяють формувати мовленнєві та соціокультурні компетентності, які мають стати основою для здобуття кваліфікації вчителя української мови і літератури з урахуванням майбутніх професійних потреб, для вироблення навичок здійснювати науково-дослідницькі проекти в базовій школі.

Метою освітньо-професійної програми є підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), здатного забезпечити ефективну діяльність загальноосвітнього закладу, в якому цілеспрямовано виховується й розвивається особистість; розвиток у здобувачів поглибленого інтересу до певних галузей середньої освіти для подальшого навчання, формування мовних, мовленнєвих та соціокультурних компетентностей, які мають стати основою для здобуття кваліфікації вчителя української мови і літератури з урахуванням майбутніх професійних потреб. Мета ОПП повністю відповідає сучасним вимогам базової школи і спрямована на підготовку випускників до здійснення професійної діяльності, вироблення програмних компетентностей.

Об'єктами вивчення визначено педагогічні процеси в загальноосвітній школі, пов'язані з викладанням мовних та літературних дисциплін, сучасні технології навчання, організація педагогічного дослідження. Програмою передбачено опанування знаннями та набуття вмінь і навичок із циклу загальної підготовки, циклу професійної підготовки (обов'язкові дисципліни, дисципліни вільного вибору), практичної підготовки. Практична підготовка передбачає такі види практик: навчальна педагогічна практика в середній школі, навчальна педагогічна практика в закладах позашкільної освіти, фольклорна практика, діалектологічна практика, виробнича педагогічна практика з української мови і літератури, які формують загальні та професійні компетентності здобувачів вищої освіти.

Визначені програмою професійні (фахові) компетентності та програмні результати навчання демонструють високий рівень професійної підготовки випускників і високу конкурентоспроможність на ринку освітніх послуг.

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта

(Українська мова і література) відповідає сучасним вимогам до освітньо-професійних програм, а її реалізація дозволить якісно підготувати фахівця першого рівня вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література).

Учитель української мови і літератури
КУ Сумська гімназія №1,
«учитель-методист»



А. В. Баєва

В.о. директор
КУ Сумська гімназія №1

Н.О. Семенцова

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка,
підготовлену кафедрою української мови і літератури
для реалізації в Сумському державному педагогічному університеті
імені А. С. Макаренка

Аналізована освітньо-професійна програма спрямована на підготовку кваліфікованих фахівців з української мови та літератури, що матимуть належний рівень професійних знань та навичок для роботи в закладах освіти різного рівня акредитації.

Програма регламентує мету, цілі навчання; придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; програмні компетентності; програмні результати навчання; ресурсне забезпечення реалізації програми. Рецензована освітньо-професійна програма передбачає створення умов для академічної мобільності в навчанні у провідних закладах вищої освіти України.

Послідовність вивчення дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідають Структурно-логічній схемі ООП і покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам роботодавців. Вимоги до змісту, оновлення, реалізації компетентнісного підходу ОПП створюють умови для всебічного розвитку особистості здобувача.

Випускник бакалаврату за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) має розуміти сутність і соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література) проводиться у формі письмового комплексного кваліфікаційного екзамену із української мови і літератури, методики їх навчання та психолого-педагогічних дисциплін.

Загалом рецензована освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка укладена на належному фаховому рівні, відповідає сучасним уявленням про зміст і технологію підготовки фахівців у галузі освіти і заслуговує практичного впровадження в навчально-виховний процес.

Директор опорного закладу Садівської
загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів
Сумської районної ради Сумської області



В. А. Сергієнко

ВІДГУК

про освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка,
підготовлену кафедрою української мови і літератури
для реалізації в Сумському державному педагогічному університеті
імені А. С. Макаренка

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка розроблена науково-педагогічними працівниками кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту».

Метою освітньо-професійної програми є підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), здатного забезпечити ефективну діяльність загальноосвітнього закладу, в якому цілеспрямовано виховується й розвивається особистість; розвинути у здобувачів поглиблений інтерес до певних галузей середньої освіти для подальшого навчання, сформувати мовні, мовленнєві та соціокультурні компетентності, які мають стати основою для здобуття кваліфікації вчителя української мови і літератури з урахуванням майбутніх професійних потреб.

Програма являє собою вдало структурований комплекс, що включає необхідні компоненти: загальна інформація, мета освітньо-професійної програми, її характеристика, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність. Інтегральна, загальні та професійні компетенції корелюються з програмними результатами навчання, що забезпечує здатність випускника комплексно вирішувати складні

спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі професійної діяльності.

Послідовність вивчення навчальних дисциплін, перелік, обсяг обов'язкових і вибірових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Розроблена освітньо-професійна програма відповідає сучасним вимогам до освітніх програм. Її реалізація дозволить якісно підготувати фахівця першого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Аналіз освітньо-професійної програми підтверджує: освітньо-професійна програма відповідає вимогам і може бути рекомендована для реалізації в освітньому процесі.

Директор КУ Сумська ЗОШ №4
I-III ступенів
імені Героя України
Олександра Аніщенка



Т. П. Волкова

ВІДГУК
про освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
першого рівня вищої освіти
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка,
підготовлену кафедрою української мови і літератури
для реалізації в Сумському державному педагогічному університеті
імені А. С. Макаренка

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, представлена кафедрою української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, розроблена з урахуванням вимог ринку праці та динамічних процесів в освітній галузі. Вона спрямована на забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих фахівців, які здатні виконувати професійні завдання інноваційного характеру.

Програма має чітку структуру: мета програми; придатність випускників, до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; програмні компетентності, які поділені на інтегральну, загальні та предметні; програмні результати навчання; ресурсне забезпечення реалізації програми тощо. Структурування освітньо-професійної програми узгоджено із сформульованими цілями і завданнями освітнього процесу.

Обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Українська мова і література і покликані забезпечити відповідність програмних результатів навчання вимогам роботодавця.

Освітньо-професійна програма враховує новітні вимоги щодо зв'язку теоретичних положень із їх практичним застосуванням в освіті через проходження навчальних (діалектологічна, фольклорна), навчальних педагогічних (в середній школі, в закладах позашкільної освіти) практик та виробничої практики з української мови і літератури.

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка відповідає сучасному рівню розвитку науки та практики освітньої діяльності і заслуговує практичного впровадження в навчально-виховний процес для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Директор Улянівського НВК:
ЗОШ І-ІІІ ступенів-ДНЗ



О. М. Мацуєв



**СУМСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ –
ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ТА РОБОТИ З ТАЛАНОВИТОЮ МОЛОДДЮ**

№ _____

Відгук на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література)
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Робота з обдарованими дітьми, які виявляють зацікавленість науковими студіями, демонструють здібності, креативне мислення, самостійний пошук шляхів розв'язання актуальних завдань, відбувається ефективно за умови тісної взаємодії загальноосвітньої школи, Малої академії наук і педагогічного університету.

Упродовж дванадцяти років Сумське територіальне відділення МАН України, СОЦПО та РТМ співпрацюють з кафедрою української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка.

Викладачі кафедри доц. Кумеда О. П., доц. Кириленко Н. І., доц. Герман В. В. забезпечують координацію науково-дослідницької діяльності учнів, створюють умови для їх інтелектуального, духовного, творчого розвитку та професійного самовизначення. Під їх керівництвом учні поглиблюють знання з української мови і літератури, фольклористики, захищають науково-дослідницькі роботи. Результат плідної роботи – підготовка призерів обласного, всеукраїнського етапів конкурсу науково-дослідницьких робіт. Зокрема, переможцями Всеукраїнського етапу стали: із української мови В. Закорко (2020 р., 3 місце, наук. кер. В. В. Герман); із фольклору – В. Вольвач (2017 р., 3 місце), І. Лаптева (2018 р., 3 місце), К. Глуходід (2019 р., 3 місце), А. Ключник (2020 р., 3 місце) – наук. кер. Н. І. Кириленко. Проф. О. М. Семеног, доц. Н. В. Громова – члени журі обласного етапу захисту науково-дослідницьких робіт.

Кафедра української мови і літератури постійно залучає фахівців та учнів Сумського територіального відділення МАН до майстер-класів, круглих столів, конференцій («Сумщина в історико-філологічному вимірі», «Філологія, лінгводидактика, професійна комунікація в науковому дискурсі», «Академічна культура дослідника в освітньому просторі», «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника»), на яких обговорюються питання поглиблення співпраці, фахової підготовки майбутніх учителів-словесників, інноваційні технології керівництва науковими роботами тощо.

Серед працівників Сумського територіального відділення МАН України, СОЦПО та РТМ є випускники спеціальності «Українська мова і література» –

А.В. Соловей, М.І. Зуєва. Отримані під час навчання в університеті компетентності дозволяють нашим працівникам на високому науково-методичному рівні виконувати посадові обов'язки, займатися самоосвітою, виховувати обдарованих учнів.

Педагогічні працівники Сумського територіального відділення МАН України проаналізували освітньо-професійну програму Середня освіта (Українська мова і література) спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література), розроблену викладачами кафедри української мови і літератури. Освітньо-професійна програма спрямована на формування у випускників інтегральної, загальних та професійних компетентностей. Професійні компетентності загалом носять практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх учителів української мови і літератури. Заняття, як показує аналіз програми, враховують студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід, навчання через практику. Серед форм навчання запропоновано також тренінги, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри.

У цілому рецензована освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література) спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) відповідає вимогам і може бути рекомендована для реалізації в освітньому процесі.

Рецензент



Л. В. Тихенко, кандидат педагогічних наук,
доцент, віце-президент Сумського
територіального відділення МАН України,
директор Сумського обласного центру
позашкільної освіти та роботи з талановитою
молоддю

ВІДГУК

адміністрації Комунальної установи Сумська спеціалізована школа
I-III ступенів №7 імені Максима Савченка Сумської міської ради
про випускників освітньо-професійної програми 014 Середня освіта
(Українська мова і література)
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Комунальна установа Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №7 імені Максима Савченка має позитивну динаміку співробітництва з кафедрою української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Учителі-філологи нашого закладу освіти є активними учасниками науково-практичних конференцій, дискусійних платформ, методичних семінарів, які проводять викладачі кафедри української мови і літератури. Водночас студенти спеціальності «Українська мова і література» неодноразово проходили педагогічну практику в нашій школі та зарекомендували себе з найкращого боку.

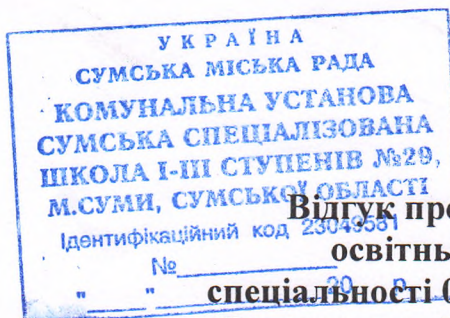
Про високий рівень підготовки фахівців зі спеціальності «Українська мова і література» в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка свідчить педагогічна діяльність випускниці освітньо-професійної програми 014 Середня освіта (Українська мова і література) Носенко Людмили Олександрівни. Носенко Л. О. працює у КУ Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №7 імені Максима Савченка з 9 січня 2019 року і за час роботи в навчальному закладі зарекомендувала себе як відповідальний педагог, який постійно вдосконалює свій професійний рівень, на уроках використовує диференційований та індивідуальний підхід до учнів, володіє методичними прийомами, педагогічними засобами, різними формами позаурочної роботи. Носенко Л. О. на достатньому рівні застосовує інноваційні технології у навчально-виховному процесі, зокрема комп'ютерний супровід під час проведення уроків, використовує міжпредметні та міжмистецькі зв'язки. Приділяє увагу роботі з обдарованою молоддю, готує учнів до участі в учнівських олімпіадах, конкурсах. Вчитель займається самоосвітою, бере участь у роботі шкільного методичного об'єднання вчителів української мови та літератури, виступає з доповідями.

Адміністрація КУ Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №7 імені Максима Савченка Сумської міської ради підтверджує, що Носенко Людмила Олександрівна відповідає займаній посаді та висловлює подяку Сумському державному педагогічному університету імені А. С. Макаренка за кваліфіковану підготовку вчителів української мови та літератури.

Директор КУ Сумська спеціалізована
школа I-III ступенів №7 імені Максима Савченка
Сумської міської ради



О. М. Деменко



**Відгук про рівень фахової підготовки студентки-випускниці
освітнього ступеня бакалавр Ващенко Ірини Сергіївни
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)**

Випускниця 2019 року факультету іноземної та слов'янської філології Ващенко Ірина Сергіївна працює з 1 вересня 2020 року і по теперішній час учителем української мови і літератури КУ Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №29. На робочому місці вчителя Ващенко І. С. демонструє високий рівень здобутих у закладі вищої освіти знань, умінь та навичок працювати в закладі загальної середньої освіти, проводити уроки української мови та літератури відповідно до сучасних досягнень мовознавчої та літературознавчої науки, виконувати обов'язки класного керівника. Висловлюємо впевненість у тому, що університет готує висококваліфікованих фахівців і дозволяє їм набути професійні (фахові) компетентності для здійснення на робочому місці вчителя інноваційної, професійно-практичної, організаційно-освітньої діяльності, розширення можливостей для глибшого оволодіння сучасною методологією та методиками мовно-літературознавчих дисциплін.

Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №29 має позитивну динаміку співробітництва з кафедрою української мови і української літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, зокрема, у нашому навчальному закладі студенти бакалаврату факультету іноземної та слов'янської філології проходять виробничу педагогічну практику. Водночас учителі-філологи беруть активну участь у роботі науково-практичних конференцій, які організовує кафедра української мови і літератури.

Наразі Сумська спеціалізована школа I-III ступенів №29 зацікавлена в подальшій співпраці з кафедрою, університетом загалом. Здійснюючи навчання студентів за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Українська мова і література), професорсько-викладацький склад кафедри здатен підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі середньої освіти (українська мова і література), який зможе забезпечити ефективну діяльність закладу загальної середньої освіти, сформувати мовно-літературознавчі та соціокультурні компетентності, що стануть основою для здобуття кваліфікації вчителя з урахуванням майбутніх професійних потреб. Вважаємо, що ці спеціалісти будуть затребувані на ринку праці, адже вони націлені на роботу саме в ЗЗСО України. Тому адміністрація КУ СШ I-III ступенів №29 із задоволенням запрошуватиме на роботу випускників спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література).

Директор



ПІБ

В. Т. Рогова



**СУМСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
«СУМСЬКИЙ ЦЕНТР ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ, ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ»
(СУМСЬКИЙ ЦЕНТР ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ)**

площа Незалежності, 2, м. Суми, 40030, тел. (0542) 77 17 10, факс 77 17 20 www.scpo.sumy.ua,
e-mail: scpo_sumy@sm.gov.ua Код ЄДРПОУ 24008503

на № _____ від _____

**Ректорові Сумського державного
педагогічного університету імені
А. С. Макаренка
професору
Юрію ЛЯННОМУ**

Сумський центр післядипломної освіти протягом багатьох років співпрацює з кафедрою української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Викладачі кафедри розробили загальну та спеціальну короткострокові програми підвищення кваліфікації, навчальний модуль до загальної професійної програми за якими читають лекції, проводять практичні заняття для державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування. Викладачами університету Пшеничною Л. В., Семеног О. М., Рудь О. М. підготовлений навчальний посібник «Українська мова для державних службовців», який ефективно використовується у навчальному процесі. Викладачі кафедри української мови і літератури надають консультативну допомогу з питань культури ділового мовлення, українського слововживання та орфографії.

Працівники нашого Центру Варуха С. М., Ситник С. М. є випускниками спеціальності «Українська мова і література» Сумського державного педагогічного інституту імені А. С. Макаренка (тепер – університет). Отримані під час навчання фундаментальні знання та навички їх практичного застосування дозволяють нашим працівникам на високому рівні виконувати посадові обов'язки, займатися безперервною самоосвітою та професійним самовдосконаленням, кар'єрно зростати.

Адміністрація Сумського центру післядипломної освіти висловлює подяку викладачам кафедри української мови і літератури Сумському державному педагогічному університету імені А. С. Макаренка за якісну підготовку фахівців, високий рівень проведення навчальних занять, за кваліфіковану консультативну допомогу.

**Директор Сумського центру
післядипломної освіти**

Світлана ВАРУХА